

МАТЕМАТИКА И МАТЕМАТИЧЕСКО ОБРАЗОВАНИЕ, 2010
MATHEMATICS AND EDUCATION IN MATHEMATICS, 2010
*Proceedings of the Thirty Ninth Spring Conference of
the Union of Bulgarian Mathematicians
Albena, April 6–10, 2010*

ДИСКУСИЯ
“ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО
ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В
ПРОГИМНАЗИАЛНИЯ ЕТАП НА ОСНОВНАТА
ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН”

Водещи: Таня Луканова, Ангел Ангелов

Целта на дискусиата е да насочи вниманието на аудиторията към проблематиката, свързана с ролята и реализацията на външното оценяване (ВО) на обучението по информационни технологии (ИТ) в прогимназиалния етап на основната образователна степен. Очакваме въпросите, които поставяме, да провокират колегите да изкажат мнения и гравивни предложения, като се надяваме с това да помогнат за осъществяването на тази важна за образователната ни система дейност.

I. Защо правим външно оценяване?

1. ВО е инструмент за диагностициране постигането на държавните образователни изисквания (ДОИ) за учебно съдържание.
2. ВО е механизъм, който мотивира и мобилизира учителя да работи, а ученикът съзнателно да учи.
3. ВО е инструмент за обективно оценяване и усъвършенстване постиженията на учениците, а от там – и на други фактори, които съществено влияят на учебно-възпитателния процес: работата на учителя, материално-техническа база, учебни помагала т.н.
4. ВО е коректив и механизъм за усъвършенстване на учебните програми.
5. ВО е инструмент за обективно съпоставяне постиженията на учениците в отделните училища, а от там – и на формиране конкурентна среда в системата на средното образование.

II. Какво затруднява реализацията на ВО по информационни технологии? Макар да сме убедени в ключовата роля на ВО за диагностициране резултатите и ефективното функциониране на образователната система, при реализацията му възникват специфични въпроси и проблеми. Особено сериозни са затрудненията при подготовката и процедурата за провеждане на ВО по ИТ поне по четири обективни причини:

- ✓ този предмет е нов за учебния план, с най-малък дидактически опит и традиции на преподаване и изучаване;

- ✓ научната област, а от там и съответното учебното съдържание, са изключително динамични;
- ✓ учебното съдържание неминуемо е повлияно от корпоративни виждания и решения;
- ✓ квалификацията на педагогическите кадри по този учебен предмет.

III. Какво да направим за реализацията на ефективно ВО по ИТ?

1. Трябва да бъде уточнен понятийният апарат и особено използваната терминология.
2. Изпитните материали трябва да включват и проверяват валидни и относително устойчиви знания, умения и компетентност.
3. ВО трябва да проверява и оценява усвояването на учебното съдържание:
 - ✓ интегрирано (теоретичната, инструменталната и манипулативната компонента);
 - ✓ чрез създаване на конкретен продукт;
 - ✓ като дава възможност за изяви на компетентност и интелектуални качества.
4. Техниката, софтуерът и инфраструктурата на компютърните лаборатории при провеждане на ВО по ИТ трябва да са подходящо и сходно конфигурирани.
5. Изпитните материали трябва да са така подготвени и структурирани, че да позволяват формулировката на формални критерии за точно и обективно оценяване.

IV. Какво е направено до момента? Направени са две национални външни оценявания по информатика и ИТ:

1. В края на 2005 г. и началото на 2006 г. беше направено ВО по информатика и ИТ на ученици от 11 кл. върху представителна извадка с основна цел: установяване степента на компютърната грамотност на учениците на базата на УС за ДОИ (9. и 10. кл.), като резултатите от това проучване послужиха за промяна на учебните програми.
2. През 2009 г. беше направено ново ВО на ученици от седми клас за степента на усвояване на УС за ДОИ (5. и 6. кл.) по новите учебни програми.

По време на дискусиата ще бъдат представени примерни задачи за ВО, както и някои резултати от последното национално ВО по ИТ в седми клас.

Таня Луканова
Гл. експерт в ЦКОКО към МОМН
Бул. Цариградско шосе 125, бл. 5
1113 София
e-mail: t.lukanova@mon.bg

Ангел Ангелов
Факултет по математика и информатика
СУ "Св. Кл. Охридски"
Бул. Дж. Баучер № 5
1164 София
e-mail: aangelov@fmi.uni-sofia.bg